

3.4.

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V

a(z)

55 723 01

ÁPOLÓ

SZAKKÉPESÍTÉS-RÁÉPÜLÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- az 55 723 01 számú, Ápoló megnevezésű szakképesítés-ráépülés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés-ráépülés alapadatai

A szakképesítés-ráépülés azonosító száma: 55 723 01

Szakképesítés-ráépülés megnevezése: Ápoló

A szakmacsoport száma és megnevezése: 1. Ápoló

Ágazati besorolás száma és megnevezése: I. Egészségügy

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 1 év

Elméleti képzési idő aránya: 50%

Gyakorlati képzési idő aránya: 50%

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

                  vagy iskolai előképzettség hiányában: -

Bemeneti kompetenciák: -

Szakmai előképzettség: 54 723 02 Gyakorló ápoló

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Klinikumi - és szakápolási ismeretek	szakorvos, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató ápoló BSc, ápoló MSc, valamennyi oktató esetében 5 éven belüli klinikai gyakorlat az adott területen
Klinikai szakápolás gyakorlata	egészségügyi gyakorlatvezető, ápoló Bsc, egészségügyi szakoktató, egészségügyi szaktanár, valamennyi oktató esetében 5 éven belüli klinikai gyakorlat az adott területen
Speciális ápolói beavatkozások gyakorlata	sebész, aneszteziológus, traumatológus, oxyológus, belgyógyász, urológus szakorvos, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, egyetemi okleveles ápoló, dietetikus, valamennyi oktató esetében 5 éven belüli klinikai gyakorlat az adott területen
Speciális ápolói beavatkozások klinikai körülmények között	sebész, aneszteziológus, traumatológus, oxyológus, belgyógyász, urológus szakorvos, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, egyetemi okleveles ápoló, dietetikus, sztómaterápiában jártas ápoló (BSc), valamennyi oktató esetében 5 éven belüli klinikai gyakorlat az adott területen

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés-ráépülés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnázium iskolai képzés összes szakmai óraszama 1 évfolyamos képzés esetén: 1085 óra (31 hét x 35 óra)

A szakgimnázium iskolai képzés összes szakmai óraszama szabadsáv nélkül 1 évfolyamos képzés esetén: 976 óra (31 hét x 31,5 óra)

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám
	Összesen	15	16,5
	Összesen	31,5	
11113-16 Szakápolási feladatok	Klinikumi- és szakápolási ismeretek	15	
	Klinikai szakápolás gyakorlata		9
11114-16 Bővített kompetenciájú betegellátás	Speciális ápolói beavatkozások gyakorlata		4,5
	Speciális ápolói beavatkozások klinikai körülmények között		3

A 2. számú táblázat „A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama” megadja a fent meghatározott heti óraszámok alapján a teljes képzési időre vonatkozó óraszámokat az egyes tantárgyak témaköreire vonatkozóan is (szabadsáv nélküli szakmai óraszámok).

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak/témakörök	Elméleti órák száma	Gyakorlati órák száma
	Összesen	465	511,5
	Összesen	976	
11113-16 Szakápolási feladatok	Klinikumi és szakápolási ismeretek	465	0
	Belgyógyászat és szakápolástana	82	
	Sebészet és szakápolástana	82	
	Kisklinikum és szakápolástana	32	
	Infektológia és szakápolástana	32	
	Neurológia és szakápolástana	32	
	Pszichiátria és szakápolástana	31	
	Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana	31	
	Gyermekgyógyászat és szakápolástana	31	
	Onkológia és szakápolástana	30	
	Kritikus állapotú beteg ellátása és szakápolása	82	
	Klinikai szakápolás gyakorlata	0	279

	Ápolói feladatok belgyógyászati profilú osztályon		42
	Ápolói feladatok sebészeti profilú osztályon		42
	Ápolói feladatok szülészeti-nőgyógyászati osztályon		30
	Ápolói feladatok sürgősségi/intenzív osztályon		42
	Ápolói feladatok neurológiai osztályon		32
	Ápolói feladatok pszichiátriai osztályon		32
	Ápolói feladatok kisklinikumi osztályon		35
	Ápolói feladatok a Körzeti-közösségi/otthonápolási ellátásban		24
11114-16 Bővített kompetenciájú betegellátás	Speciális ápolói beavatkozások gyakorlata	0	139,5
	Invazív beavatkozások technikai és ápolási specialitásai		36
	Alkalmazott gyógyszerteran és gyógyszerelés		17
	Fájdalomcsillapítás ápolói teendői		17
	Kritikus állapotú betegek ellátása		17
	Klinikai táplálás		17
	Katéterezés, inkontinencia ellátás		17,5
	Sebkezelés, sztóma ellátás		18
	Speciális ápolói beavatkozások klinikai körülmények között	0	93
	Perioperatív ápolói feladatok gyakorlata sebészeti profilú osztályon		28
	Speciális ápolói feladatok gyakorlata sürgősségi / intenzív osztályon		65

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11113-16 azonosító számú

**Szakápolási feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11113-16 azonosító számú Szakápolási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Klinikumi- és szakápolási ismeretek	Klinikai szakápolás gyakorlata
FELADATOK		
Önálló- függő és együttműködő funkcióban gyógyszerelő tevékenységet végez, a gyógyszerelés szabályait betartja, felismeri a farmakonok mellékhatásait		x
Emésztőrendszeri vérző betegek ellátásában és ápolásában vesz részt	x	x
Egyénre szabott ápolási tervet készít a különböző betegségben szenvedők számára		x
Fertőzött betegek szakápolását végzi		x
Részt vesz az infékcióntróll tevékenységben	x	
Nem várt eseményeket felismer, elhárít/elhárításukban közreműködik	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Belgyógyászati klinikum és szakápolás	x	
Sebészeti klinikum és szakápolás	x	
Traumatológiai klinikum és szakápolás	x	
A sürgősségi- és intenzív ellátás klinikuma szakápolása	x	
Kisklinikumi ismeretek	x	
Geriatríai klinikum és szakápolás	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai olvasott és hallott szöveg megértése, szakmai nyelvű beszédképesség	x	
Komplex jelzésrendszerek értelmezése	x	
Diagnosztikus, terápiai és szakápolási eszközök használata		x
Gyógyászati segédeszközök, szemléltető eszközök használata		x
Ápolási folyamat szerinti tevékenység végzés		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntéskéesség	x	x
Precizitás	x	x
Szervezőképesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Közérthetőség	x	x
Konfliktusmegoldó képesség		x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémaelemzés	x	x
Logikus gondolkodás	x	x
Információgyűjtés	x	x

1. Klinikumi- és szakápolási ismeretek tantárgy

465 óra

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók legyenek képesek a klinikumi ismereteken belül a leggyakoribb kórképek okait, tüneteit, kezelési lehetőségüket, valamint az ezekhez tartozó szakápolási feladatokat elsajátítani és a gyakorlatban alkalmazni.

1.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

Egészségfejlesztés
 Betegmegfigyelés
 Ápolási beavatkozások
 Anatómia-élettan
 Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan
 Klinikumi szakismeretek

1.3. Témakörök

1.3.1. *Belgyógyászat és szakápolástana*

82 óra

Belgyógyászati betegségekhez kapcsolódó megbízhatóságot segítő programok, irányelvek, protokollok, standardok minőségirányítási szempontjai

A szív-érrendszeri betegségek klinikuma és ápolói specialitásai

A szív-érrendszeri betegségek diagnosztikája (EKG, Holter, ABPM, ECHO, TE ECHO, terheléses vizsgálatok, invazív diagnosztikai vizsgálatok) és azok ápolási specialitásai

A hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgősségi állapotok)

A pericardium betegségei (akut és krónikus pericarditis, pericardiális tamponád)

A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathiák)

Az endocardium betegségei (endocarditis, reumás láz)

Veszületett vitiumok (shunt nélküli, jobb-bal és bal-jobb shunttel járó vitiumok)

Szerzett vitiumok (stenosisok, insufficienciák)

Koszorúér-betegségek (ISZB, akut koronária szindróma)

Az ingerképzés-ingerület vezetés zavarai

A szívritmuszavarok elektromos kezelésének (pacemaker terápia, cardioversio, katéteres ablatio) ápolási specialitásai az előkészítés, megfigyelés és ápolás vonatkozásában

A szívelégtelenség ápolási specialitásai a stádiumok vonatkozásában

Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, thrombo-emboliás állapotok, varicositas)

A szív-érrendszeri betegek educatiojának specialitásai (thrombolysis, thrombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápiák, műbillentyű beültetés, Pacemaker, ICD)

A szív-érrendszeri betegek rehabilitációjának ápolási feladatai

Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

A légzőrendszeri betegségek klinikuma és ápolói specialitásai

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája (légzésfunkciós vizsgálat, allergia vizsgálatok, artériás vérgázanalízis, invazív diagnosztikai vizsgálatok) és azok ápolási specialitásai

A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei

Obstruktív tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema) ápolási specialitásai

Restriktív tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok) ápolási specialitásai

A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)

A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyűlem)

Az oxigén és inhalációs terápia ápolói specialitásai, veszélyei és szövődményei az egyes kórképek vonatkozásában

A légzőrendszeri betegek légzési fizioterápiájának és rehabilitációjának ápolási feladatai

A légzőrendszeri betegek educatiojának specialitásai (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiai, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése)

A légzőrendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

Az emésztőrendszeri betegségek klinikuma és ápolói specialitásai

Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája (vizsgálatok, invazív diagnosztikai vizsgálatok) és azok ápolási specialitásai

A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia)

A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)

A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor) és ápolási vonatkozásai

A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek) és ápolási vonatkozásai

Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemesis, melaena, haematokézia) formái, okai, ellátási és ápolási specialitásai

A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)

A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok és azok ápolási specialitásai (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum)

Az emésztőrendszeri betegek rehabilitációjának ápolási vonatkozásai

Az emésztőrendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek klinikuma és ápolói specialitásai

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek diagnosztikája (képalkotó vizsgálatok, invazív diagnosztikai vizsgálatok) és azok ápolási specialitásai

A vese gyulladáshoz vezető betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis)

Nephrosis syndroma

Vesekövesség

Húgyúti fertőzések (cystitis, urethritis)

Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok

Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formáinak diagnosztikai, terápiai és ápolási specialitásai

Krónikus veseelégtelenség, uraemia

Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD) és ápolási specialitásai

A dializált betegek educatiojának specialitásai (folyadék- és dietoterápia, önellenőrzés)

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

A vérképzőrendszer klinikuma és ápolói specialitásai

A vérképzőrendszeri betegségek diagnosztikája (anamnézis felvétel, mintavételi eljárások, képalkotó vizsgálatok, invazív diagnosztikai vizsgálatok) és azok ápolási specialitásai

A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus) formái és ápolási specialitásai

A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák és ápolási specialitásai

Heamorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák) és ápolási specialitásai

Vérképzőrendszeri betegek speciális terápiáinak (transzfúziós terápia, citosztatikus terápia, biológiai terápia, sugárterápia) ápolási specialitásai

A vérképzőrendszeri betegek educatiojának specialitásai (folyadék- és dietoterápia, önellenőrzés)

A vérképzőrendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

Az endokrinrendszer klinikuma és ápolói specialitásai

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási, mortalitási mutatói

Az endokrinrendszeri betegségek kialakulásának rizikótényezői

Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája (anamnézis felvétel, mintavételi eljárások, képalkotó vizsgálatok, invazív diagnosztikai vizsgálatok) és azok ápolási specialitásai

A diabetes mellitus (formái, terápia, szövődmény, crisis állapotok)

A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok) és ápolási specialitásai

A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)

A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Conn syndroma, Cushing syndroma, Phaecomocytoma, Addison kór, crisis állapotok)

A hypothalamus és hypophysis endocrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)

Az endokrinrendszeri betegek educatiojának specialitásai (folyadék- és dietoterápia, önellenőrzés)

Az endokrinrendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

A beteg megfigyelés, követés és az ápolási folyamat specialitásai

A mozgásrendszer klinikuma és ápolói specialitásai

A mozgásrendszeri betegségek morbiditási, mortalitási mutatói

A mozgásrendszeri betegségek kialakulásának rizikótényezői

A mozgásrendszeri betegségek diagnosztikája (anamnézis felvétel, mintavételi eljárások, képalkotó vizsgálatok, invazív diagnosztikai vizsgálatok) és azok ápolási specialitásai

Generalizált csont betegségek (osteoporosis, osteomalatia, Paget-kór, köszvény) és ápolási specialitásai

Generalizált rheumatológiai betegségek (rheumatoid arthritis, M. Bechterev) és ápolási specialitásai

Regionális rheumatológiai betegségek (osteoarthritis, spondylarthritis)

A mozgásrendszeri betegek educatiojának specialitásai (fizioterápia, segédeszközök alkalmazása, környezet kialakítása, önellenőrzés)

A mozgásrendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

A beteg megfigyelés, követés és az ápolási folyamat specialitásai

Általános sebészeti és perioperatív ismeretek

A műtét fogalma, célja, típusai, a műtéti beavatkozások formái, metszések

Az egynapos sebészet feladata, célja, specialitásai

A sebészeti beavatkozások minőségirányítási aspektusai a betegjogok és betegbiztonság vonatkozásában

A műtéti sebek jellemzői és azok postoperatív ellátási specialitásai (sebgyógyulás, kötözések)

A perioperatív ellátás fogalma, fázisai, jellemzői

A preoperatív kivizsgálás színtere, célja, feladatai, azok ápolói vonatkozásai

Az aneszteziológia fogalma, feladata

Aneszteziológiai módszerek és azok ápolási specialitásai a pre- és postoperatív szakban

A műtéti előkészítés ápolói feladatai

A beteg átadás-átvétel ápolói feladatai

A korai postoperatív szak ápolói feladatai (beteg fogadás, megfigyelés, drain kezelés, ápolás)

Postoperatív szövödmények aneszteziológiai és sebészeti vonatkozásai

Idős betegek perioperatív ellátásának specialitásai

A szervtranszplantáció fázisainak ápolási specialitásai

A mellkas sebészeti ellátást igénylő kórállapotai és ápolási specialitásai

Szív-sebészeti beavatkozást igénylő betegségek (coronaria, billentyű, vitium)

A szívsebészeti műtétek formái (nyitott és zárt) és azok ápolási specialitásai

Az extracorporális keringés lényege (oxigenátor, szívmotor, mesterséges hypothermia) ápolási vonatkozásai

A pericardiocentézis ápolói feladatai

A légzőrendszer sebészeti beavatkozást igénylő betegségei (légcső, tüdő, pleura, mediastínium)

A ptx, htx lényege, formái, ellátásának (detenzionálás, csövezés) ápolói feladatai

A mellkasi szívás lényege, formái, ápolói feladatai

A nagyerek sebészeti ellátást igénylő állapotai (aneurisma, dissectio, ruptúra), azok ápolói vonatkozásai

Az emlő sebészeti kórképei és ápolói feladatai

A has sebészeti ellátást igénylő kórállapotai és ápolási specialitásai

Az akut hasi kórképek azok sebészeti ellátásának ápolási specialitásai

A nyelőcső-, gyomor- és a belek sebészeti ellátást igénylő betegségei és azok ápolási specialitásai

Az máj-, epeutak és a hasnyálmirigy sebészeti ellátást igénylő betegségei és azok ápolási specialitásai

Traumatológiai-, ortopédiai sebészeti ellátást igénylő kórállapotai és ápolási specialitásai

Mechanikus sérülések (lágyrész-, ízületi sérülések, csonttörések) ellátása és ápolási specialitásai

A mellkas, vállöv, has, végtagok, medence sérülései és ápolási specialitásai

Az idegrendszeri sérülések (koponya, agy, gerinc, gerincvelő) sérüléseinek klinikai és ápolási specialitásai

Súlyos sérült ellátási filozófiája, algoritmusai és annak ápolási specialitásai

Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek és ápolásuk

A csontok és ízületek nem steril gyulladással járó betegségei (osteomyelitis, gennyes ízületi gyulladás, gümőkór)

A nyak, váll, felső végtag ortopédiai betegségei (torticollis, habitualis vállficam, teniszkönyök)

A gerinc sebészeti ellátást igénylő elváltozásai (scoliosis, discus hernia, tumor) és ápolása

A csípőízület betegségei (veleszületett diszplázia, csípőízületi arthrosis)

Az alsó végtag sebészeti ellátást igénylő betegségei és deformitásai (idiopatiás aszeptikus combfejnecrosis, gonarthrosis, bűtyök, kalapácsujj)

A végtag amputált betegek ápolási specialitásai

A mozgásrendszeri beteg ellátása során alkalmazott rögzítések (extensio, fixatör externe, gipszrögzítés) megfigyelési és ápolási specialitásai

A mozgásrendszeri betegek rehabilitációjának ápolási vonatkozásai

Termikus sérülések és ellátásuk (égés, égésbetegség, fagyás, elektromos áram, vegyi-, sugárzó anyagok okozta sérülések)

1.3.3. Kisklinikum és szakápolástana

32 óra

Bőrbetegek vizsgálata, kezelése, ápolási specialitásai

A kültakaró vizsgálatának, megfigyelésének ápolási szempontjai

Elsődleges, másodlagos elemi bőrijelenségek

Állati élősködők általi betegségek (scabies, pediculosis) ápolási specialitásai, a decontaminálás szabályai, ápolói feladatai

Mikroorganizmusok (baktériumok, vírusok, gombák) okozta betegségek és ápolási vonatkozásai

Allergiás megbetegedések (azonnali és késői típusú) ellátási stratégiái és ápolási specialitásai

A bőr genetikai eredetű betegségeinek ápolási vonatkozásai

A bőr és járulékos részeinek daganatos betegségei és ápolási vonatkozásai

A nemi úton terjedő betegségek (STD) bőrgyógyászati vonatkozásai

Időskori bőrgyógyászati ellátást igénylő állapotok ápolási specialitásai

A bőrgyógyászati kezelési eljárások ápolási specialitásai

Szembetegek vizsgálata, kezelése, ápolási specialitásai

Szemészeti vizsgálatok (látás, színlátás, látótér, szemfenék, szemnyomás) ápolási specialitásai

A szem fénytörési hibái és azok korrekciós lehetőségei

A szemhéj, szemhéjszélek betegségei és azok ápolási specialitásai

A könnyszervek betegségei és azok ápolási specialitásai

A kötőhártya betegségei és azok ápolási vonatkozásai

A szaruhártya betegségei és azok ápolási vonatkozásai

A glaucoma (primer, secunder) ápolási vonatkozásai

A retina betegségei és azok ápolási vonatkozásai

Az akut látásvesztés okai, tünettana és ápolási specialitásai

Időskori szemészeti ellátást igénylő állapotok ápolási specialitásai

A szemsérüléseinek korszerű ellátási stratégiái

Szemészeti kezelésmódok (öblítés, cseppentés, kenőcs, kötözési módok) ápolói feladatai

Szemészeti műtétek perioperatív ápolási vonatkozásai

A fül-orr-gégebetegek vizsgálata, kezelése, ápolási specialitásai

A külsőfül betegségeinek (fejlődési rendellenességek, gyulladós folyamatok, idegentest, sérülések) ápolási specialitásai

A középfül betegségeinek (gyulladós folyamatok, daganatok, sérülések) ápolási specialitásai

A belsőfülf betegségeinek (gyulladásos folyamatok, daganatok, Menière-betegség) ápolási specialitásai

Az akut halláskárosodás okai, tünettana és ápolási specialitásai

Az orr betegségeinek (fejlődési rendellenességek, degeneratív elváltozások, gyulladásos folyamatok, daganatok, idegentest, sérülések) ápolási specialitásai

Az orrvérző beteg ellátásának ápolási specialitásai

A felsőlégutak (garat, gége, hangszalagok, trachea) betegségeinek gégeszeti ellátást igénylő betegségei és állapotai (gyulladások, daganatok, tonsillectomia, gége exstirpatio, tracheotomia) ápolási specialitásai

Időskori fül-orr-gégeszeti ellátást igénylő állapotok ápolási specialitásai

Fül-orr-gégeszeti műtétek perioperatív ápolási vonatkozásai

Urológiai betegek vizsgálata, kezelése, ápolási specialitásai

Az urológiai vizsgáló eljárások ápolói feladatai

Urogenitális rendszer fejlődési rendellenességei és ápolási specialitásai

A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer gyulladásos megbetegedései és azok sebészeti vonatkozásai

A húgyutak köves megbetegedései és azok ápolási specialitásai

Vizeletkiválasztó és elvezető rendszer daganatos megbetegedései és ápolási specialitásai

Férfi reproduktív rendszer (here, mellékhere, külső nemi szerv) betegségei és ápolási vonatkozásai

Prostata megbetegedései, diagnosztikus, terápiai és ápolási vonatkozásai

A vizeletretenció ellátásának ápolási specialitásai

Az urosztóma kialakításához vezető kórlépek és annak ápolási, gondozási specialitási

A vizeletkiválasztó rendszer sérüléseinek ápolási vonatkozásai

Időskori urológiai ellátást igénylő állapotok ápolási specialitásai

Urológiai műtétek perioperatív ápolási vonatkozásai

1.3.4. Infektológia és szakápolástana

32 óra

A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai

A fertőző betegségek kialakulásának tényezői

A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek

A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)

A fertőző betegségek lefolyásának jellemzői, ápolási vonatkozásai

Fertőzésre utaló tünetek, jelek az ápolás gyakorlatában

A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai

Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció ápolói feladatai

Kiütéssel járó fertőző betegségek és ápolási specialitásai

Hasmenéssel járó fertőzések és azok ápolási vonatkozásai

Kullancsok által terjesztett megbetegedések klinikai és ápolási specialitásai

Bakteriális meningitis klinikai és ápolási specialitásai

Influenza klinikai és ápolási specialitásai

Nemi úton terjedő betegségek (Lues, Gonorrhoea, HIV fertőzés és AIDS) ápolási specialitásai

Nosocomiális fertőzések leggyakoribb formáinak klinikai és ápolási specialitásai

A septikus folyamatok klinikai és ápolási specialitásai

Az inféktiókontroll célja, feladata, módszerei, ápolási vonatkozásai

Nosocomialis surveillance

A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések
A fertőző beteg ápolásának specialitásai és dokumentációs kötelezettségei

1.3.5.   Neurológia és szakápolástana

32 óra

A neurológiai betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
A betegfogadás, betegfelvétel specialitásai neurológiai osztályon
A neurológiai betegevizsgálat, anamnézis felvétel ápolói feladatai, kompetenciái
A neurológiai betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai
Idegrendszeri betegségekhez kapcsolódó betegbiztonságot segítő programok, irányelvek, protokollok, standardok minőségirányítási szempontjai
Az időablak jelentősége, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai a neurológiai ellátásban
Az idegrendszer veleszületett fejlődési rendellenességeinek klinikai, diagnosztikai, terápiás és ápolási vonatkozásai
Az agy vérellátási zavarainak klinikai, diagnosztikai, terápiás és ápolási vonatkozásai
A központi idegrendszer gyulladós betegségeinek klinikai, diagnosztikai, terápiás és ápolási vonatkozásai
Az idegrendszer daganatos betegségeinek klinikai, diagnosztikai, terápiás és ápolási vonatkozásai
A koponyaűri nyomásfokozódás klinikai, diagnosztikai, terápiás és ápolási vonatkozásai
A fejfájások klinikai, diagnosztikai, terápiás és ápolási vonatkozásai
A görcsrohammal járó állapotok klinikai, diagnosztikai, terápiás és ápolási vonatkozásai
Extrapiramidális rendszer megbetegedése (Parkinson szindróma) klinikai, diagnosztikai, terápiás és ápolási specialitásai
Autoimmun neurológiai megbetegedések (sclerosis multiplex, myasthenia gravis) klinikai, diagnosztikai, terápiás és ápolási specialitásai
Neuropathiák oka, csoportosítása, tünettana, diagnosztikája, terápiája, ápolói feladatai
Az időskori neurológiai ellátást igénylő állapotok ápolási specialitásai
Neurológiai betegek ápolási specialitásai a pozíció terápia, hólyagkondicionálás, mobilizálás, rehabilitáció vonatkozásában
Az ápolási folyamat és dokumentálásának specialitásai, a beteg állapotfelméréséhez, követéséhez használható score rendszerek vonatkozásában

1.3.6.   Pszichiátria és szakápolástana

31 óra

A pszichiátriai betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
A betegfogadás, betegfelvétel specialitásai pszichiátriai osztályon
A pszichiátriai anamnézis felvétel, betegevizsgálat ápolói feladatai, kompetenciái
A pszichiátriai betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai, társadalmi vonatkozásai
Pszichiátriai betegségekhez kapcsolódó betegbiztonságot segítő programok, irányelvek, protokollok, standardok minőségirányítási szempontjai
Sürgősségi vizsgálatot és ellátást indokoló pszichiátriai kórképek és ápolási vonatkozásai
Pszichiátriai betegségek (szomatoform, szorongásos, disszociatív, kedélybetegség, személyiségzavarok, skizofréniák, suicidum, pszichoszexuális zavarok, devianciák és táplálkozási zavarok, demenciák) klinikai, diagnosztikai, terápiás és ápolási vonatkozásai
Pszichoterápiák és azok ápolási specialitásai
A gyógyszeres terápia specialitásai a pszichiátriai ellátásban
Az ápolási folyamat specialitásai a pszichiátriában
Az időskori pszichiátriai ellátást igénylő állapotok ápolási specialitásai

Az ápolási folyamat és dokumentálásának specialitásai, a beteg állapotfelméréséhez, követéséhez használható score rendszerek vonatkozásában

1.3.7. Szülészeti-nőgyógyászat és szakápolástana

31 óra

A Szülészeti- nőgyógyászati betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
A betegfogadás, betegfelvétel specialitásai Szülészeti- nőgyógyászat osztályon
A Szülészeti- nőgyógyászat betegvizsgálat, anamnézis felvétel ápolói feladatai, kompetenciái
A Szülészeti- nőgyógyászat betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai
Szülészeti- nőgyógyászati betegségekhez kapcsolódó megbízhatóságot segítő programok, irányelvek, protokollok, standardok minőségirányítási szempontjai
A mesterséges megtermékenyítés fogalma, módjai, jogi-etikai kérdései
A terhesség jelei, diagnosztizálása, a szülés várható időpontjának kiszámítása
A terhesség gondozás célja, feladata, kötelező vizsgálatok a terhesség alatt
Az élettani terhesség lefolyása, az anyai szervezetre gyakorolt hatása, a terhes nő életmódja
Az ikerterhesség jellemzői
A magzat méhen belüli fejlődése, és annak követése diagnosztikai módszerekkel
A magzati diagnosztika ápolói feladatai (magzati UH, CTG, amnioscopia, amniocentesis)
A szövődényes/pathológias terhesség klinikai és ápolási vonatkozásai
A vetélések okai, formái, tünettana, terápiás lehetőségek és ápolásának vonatkozásai
A méhen kívüli terhesség klinikai és ápolási vonatkozásai
Rendes szülés megindulásának oka, a szülés szakaszai, az egyes szakaszok jellemzői
Rendellenes szülés okai, formái, szakaszai
A koraszülés fogalma, okai, koraszülöttek ellátásának hazai intézményrendszere
Szülés közben fellépő magzati és anyai sérülések, kórállapotok klinikai és ápolási vonatkozásai
A szülészeti műtétek perioperatív ápolási feladatai
A gyermekágy élettani jellemzői, ápolási specifikumai

A nőgyógyászati betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
Nőgyógyászati vizsgáló módszerek és azok ápolói vonatkozásai
A női reproduktív rendszer fejlődésirendellenességei
Vérzési rendellenességek formái, okai, ellátási stratégiái, ápolási feladatai
Gyulladásos nőgyógyászati kórképek jellemzői, tünettana, ellátásának alternatívái, speciális ápolási feladatok
Női reproduktív rendszer daganatos megbetegedései, formái, jellemzői, tünettana, terápiás lehetőségek
A menopausa fogalma, oka, felosztása, pathofiziológiája, tünettana, ellátási alternatívák, lehetséges szövődények, ápolási feladatok
Sürgősségi ellátást igénylő nőgyógyászati kórállapotok jellemzői, ápolási feladatai
Az idős nő betegek nőgyógyászati ellátást igénylő állapotai és ápolási specialitásai
Nőgyógyászati műtétek perioperatív ápolási feladatai

Az ápolási folyamat specialitásai nőgyógyászati osztályon

1.3.8. Gyermekgyógyászat és szakápolástana

31 óra

A gyermekkori betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
A betegfogadás, betegfelvétel specialitásai gyermekosztályon
A kisgyermekek anamnézis felvételének, vizsgálatának ápolói feladatai, kompetenciái

A kisgyermek ellátásának jogi és etikai aspektusai
 A gyermekkori betegségekhez kapcsolódó megbízhatóságot segítő programok, irányelvek, protokollok, standardok minőségirányítási szempontjai
 Az újszülött állapotának felmérése, ellátása, azonnali beavatkozást igénylő állapotok
 A koraszülöttek ellátási és ápolási specialitásai, hazai ellátási rendszerének jellemzői
 Az újszülött sérülései szülés közben, azok ápolási specialitásai
 Újszülöttkori betegségek és kóros állapotok (infekciók, icterus, fejlődési rendellenességek, légzés-, idegrendszeri zavarok) ápolási specialitásai
 A gyermekkori lázas állapot okai, jelentősége, lázcsillapítás módjai, lázas görcsroham ápolói vonatkozásai
 Fejfájáshoz vezető gyermekkori kórképek és ápolási vonatkozásai
 Hasfájáshoz vezető gyermekkori kórképek és ápolási specialitásuk
 Hányások diagnosztikai jellemzői újszülött, csecsemő és gyermekkorban
 A széklet minőségének változásai újszülött, csecsemő és gyermekkorban
 A gyermekkori légzőrendszeri betegségek klinikumi és ápolási specialitásai
 A gyermekkori szív-érrendszeri betegségek klinikumi és ápolási specialitásai
 A gyermekkori emésztőrendszeri betegségek klinikumi és ápolási specialitásai
 A gyermekkori vizeletkiválasztó-rendszeri betegségek klinikumi és ápolási specialitásai
 A gyermekkori endokrin betegségek klinikumi és ápolási specialitásai
 A gyermekkori vérképzőrendszeri betegségek klinikumi és ápolási specialitásai
 A gyermekkori mozgásrendszeri betegségek klinikumi és ápolási specialitásai
 A gyermekkori idegrendszeri betegségek klinikumi és ápolási specialitásai
 A gyermekkori fertőző betegségek klinikumi és ápolási specialitásai
 A bántalmazott gyermek ellátási, ápolási specialitásai
 Sürgősségi ellátást igénylő állapotok gyermekkorban
 Speciális ellátást igénylő gyermekek ápolási vonatkozásai
 Az ápolási folyamat specialitásai gyermekosztályon

1.3.9. Onkológia és szakápolástana

30 óra

Az onkológiai betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
 A betegfogadás, betegfelvétel specialitásai onkológiai osztályon
 Az onkológiai beteganamnézis felvételének, vizsgálatának ápolói feladatai, kompetenciái
 Az onkológiai ellátás jogi és etikai aspektusai
 Az onkológiai betegségekhez kapcsolódó megbízhatóságot segítő programok, irányelvek, protokollok, standardok minőségirányítási szempontjai
 A daganatos betegségek epidemiológiai vonatkozásai
 A daganatok kialakulásának kóreltani vonatkozásai
 Daganatos betegségek diagnosztikai módszerei, azok ápolási vonatkozásai
 A daganatos betegségek osztályozására alkalmazott rendszerek
 A daganatos betegek pszichés vezetésének módszerei, specifikumai
 A daganatos betegségek kezelésének módszerei
 A daganatok sebészi kezelésének specialitásai, ápolási vonatkozásai
 A sugárterápia élettani alapjai, formái, mellékhatásai, ápolási specialitásai
 A daganatok szisztémás kezelésének élettani alapjai, formái, mellékhatásai, ápolási specialitásai
 A fájdalomcsillapítás specialitásai az onkológiai betegek ellátásában
 A gyógyszerelés specialitásai az onkológiában
 A szövődmények megelőzésére irányuló preventív ápolás specifikumai
 Sürgősségi ellátást igénylő onkológiai állapotok
 Az onkológiai rehabilitáció módszerei, specifikumai

Daganatos beteg oktatásának specialitása
Az ápolási folyamat specialitásai az onkológiai betegek ápolása során

1.3.10. Kritikus állapotú beteg ellátása és szakápolása

82 óra

A sürgősségi betegellátás fogalma, célja, feladata, szintjei az egészségügyi ellátórendszerben, tárgyi, személyi feltételrendszere

A beteg fogadás, osztályozás (triage) és beteg utak a sürgősségi osztályon

Az intenzív betegellátás fogalma célja, feladata, helye az egészségügyi ellátórendszerben, tárgyi, személyi feltételrendszere

A sürgősségi és intenzív ellátás jogi, etikai, megbíztsági és minőségi vonatkozásai

A kritikus állapot fogalma, a KIPS állapotok jelentősége, jellemzői az időablak szempontjából

A homeosztázis zavarai, annak diagnosztikai, terápiás és ápolási vonatkozásai

Kritikus állapotú beteg ellátásának diagnosztikai és terápiás specialitásai, ápolói feladatai

A labordiagnosztika és radiológia specialitása és jelentősége az kritikus állapotú betegek sürgősségi és intenzív ellátásában

A sürgősségi és intenzív ellátást igénylő betegek/sérültek megfigyelési, noninvazív és invazív monitorozási szempontjai, javallatai, módjai, specialitásai és annak ápolói feladatai

Azonnali beavatkozást igénylő állapotok az A-B-C-D-E algoritmus alapján, a beavatkozások ápolói feladatai, kompetenciái

Újraélesztés szintjeinek (BLS, AED, IHLS, ALS, PLS) algoritmusai és ápolói feladatai a kompetenciák vonatkozásában

Eszméletlen, zavart tudatú beteg differenciál diagnosztikája, sürgősségi és intenzív ellátásának specialitásai, megbíztsági kérdései, ápolói feladatai

A noninvazív és invazív légútbiztosítási alternatívák célja, szintjei, algoritmusai és ápolói feladatai a kompetencia szintek alapján

A szöveti oxigenizáció alakulása és annak követési lehetőségei kritikus állapot esetén

A légzési elégtelenség klinikumi és ápolási specialitásai

Az oxigén terápia specialitásai kritikus állapotú betegek sürgősségi és intenzív ellátása során

A gépi lélegeztetés fogalma, indikációi, módjai, az egyes módok főbb jellemzői

A gépi lélegeztetett beteg ellátásának, megfigyelésének és ápolásának specialitásai

A légzési fizioterápia ápolói feladatai (váladék eltávolítás, inhalációs terápiák, pozíció terápiák)

A tartós tracheostomával rendelkező beteg ápolásának specialitásai

A gyógyszer- és volumenterápia specialitásai, a gyógyszer hatásmechanizmusok alakulása kritikus állapotú betegeknél, gyógyszerinterakciók és azok jelentősége az ápolási folyamatban

A gyógyszerek invazív bejuttatásának lehetőségei (perifériás vénakanülálás specialitásai, centrális vénabiztosítás, intraossealis kanülálás), az invazív technikák alkalmazásának, gondozásának ápolói feladatai

A gyógyszer bejuttatásához alkalmazott eszközök (perfuzorok, volumetrikus pumpák) ápolási specialitásai

A veseműködés monitorozásának és pótlásának ápolói specialitásai

A posztgresszív szindróma fogalma, jelentősége és annak ápolási specialitásai

A klinikai táplálás szerepe, helye, ápolási specialitásai az intenzív ellátás során

Az akut fájdalom jelentősége, a fájdalom hatása a szervezetre, erős fájdalommal járó sürgősségi kórállapotok és jellemzőik, a sürgősségi fájdalomcsillapítás specialitásai

Hirtelen kialakult idegrendszeri panaszok differenciál diagnosztikája, sürgősségi ellátásának specialitásai, ápolói feladatai

Mellkasi fájdalom differenciál diagnosztikája, sürgősségi ellátásának specialitása, ápolói feladatai

Hirtelen kialakult anyagcsere krízisállapotok differenciál diagnosztikája, ellátásának specialitásai, ápolói feladatai

Az akut hasi fájdalom differenciál diagnosztikája és sürgősségi ellátásának ápolói feladatai

Masszív gastrointestinális vérző beteg sürgősségi ellátásának specifikumai, ápolói feladatai

Végtag fájdalom differenciál diagnosztikája és sürgősségi ellátásának ápolói feladatai

Baleseti sérülések, minor traumák differenciál diagnosztikája és sürgősségi ellátásának ápolói feladatai

Súlyos sérült sürgősségi ellátásának algoritmusai, az ATLS filozófia lényege, specialitásai és ápolói feladatai

Toxikológiai ellátást igénylő betegek sürgősségi ellátásának koncepciója, toxikológiai alapismeretek, a toxikológiai ellátás algoritmusai és ápolói feladatai

A kritikus állapotú beteg pszichés szükségletei, szociometriás vonatkozások, a betegség kiváltotta emocionális válasz és a krízis helyzet hatása a betegre, hozzátartozókra

Az immobilizáció szövődményei, azok kivédésének preventív lehetőségei

Az idős betegek sürgősségi és intenzív ellátásának specialitásai, ápolási feladatai

Az infekció kontroll szerepe és annak specialitásai a sürgősségi és intenzív betegellátásban

Sürgősségi és intenzív ellátást igénylő beteg ellátási, ápolási folyamatának tervezése, dokumentálása

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Szaktanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x	x	
2.	megbeszélés			x	
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szimuláció		x		
6.	házi feladat			x	
7.	szimulációs gyakorlat	x	x		
8.	skill gyakorlat	x			

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

2. Klinikai szakápolás gyakorlata tantárgy

279 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja, hogy a klinikumi- és szakápolási ismeretek birtokában a tanulók klinikai körülmények között gyakorolják a megszerzett elméleti tudást.

2.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

Klinikumi és szakápolási ismeretek
Egészségfejlesztés
Betegmegfigyelés
Ápolási beavatkozások
Diagnosztika-terápia

2.3. Témakörök

2.3.1. Szakápolási feladatok belgyógyászati profilú osztályon

42 óra

Az osztály felépítése, működése
Munkavédelmi, tűzvédelmi szabályok megismerése és alkalmazása
Szív- és keringési rendszer betegségeiben szenvedők szakápolása
Légzőrendszer betegségeiben szenvedők szakápolása
Emésztőrendszer betegségeiben szenvedők szakápolása
Vizeletkiválasztó rendszer betegségeiben szenvedők szakápolása
Vérképző és immunrendszer betegségeiben szenvedők szakápolása
Endokrin rendszer betegségeiben szenvedők szakápolása
Mozgásrendszer betegségeiben szenvedők szakápolása
Beteg és hozzátartozó oktatása
Ápolás-lélektani ismeretek alkalmazása
Ápolási dokumentáció vezetése

2.3.2. Szakápolási feladatok sebészeti profilú osztályon

42 óra

Az osztály munkarendjének megismerése

Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során

Beavatkozások szakápolástani vonatkozásai az osztály profiljának megfelelően:

Fej- nyak sebészeti beavatkozásainak szakápolói feladatai

Mellkas sebészeti beavatkozásainak szakápolói feladatai

A has sebészeti beavatkozásainak szakápolói feladatai

A végtagok sebészeti beavatkozásainak szakápolói feladatai

A gerinc sebészeti beavatkozásainak szakápolói feladatai

Ortopédiai sebészeti beavatkozásainak szakápolói feladatai

A baleseti sebészet szakápolói feladatai

Ápolási tervek készítése

Betegmegfigyelés

A beteg állapotváltozásainak felismerése

Kötések, sebváladék megfigyelése

Közreműködés sztóma ellátásában

Közreműködés gyomorvérzés fizikális eljárással történő csillapításában

Gastrostoma gondozása

Kötöző kocsi felszerelésének használata

Segédkezés kötözéskor

Beteg és hozzátartozó oktatása

Ápolás-lélektani ismeretek alkalmazása

Ápolási dokumentáció vezetése

2.3.3. **Ápolói feladatok szülészet-nőgyógyászati osztályon** **30 óra**

Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során

Az osztály munkarendje

Terhesség-gondozásban való részvétel

Páciens megfigyelése

CTG megfigyelése

Szülésmegindulás jeleinek megfigyelése

Nem várt események felismerése

Segédkezés szülő nő szomatikus felkészítésében

Segédkezés műtéli előkészítésben

Szülő nők pszichés támogatása

Újszülött ellátás megfigyelése, segédkezés újszülött ellátásánál

Szülő nők és újszülöttek ellátásának megfigyelése

Közreműködés újszülöttek szűrővizsgálataiban

Újszülöttek státuszának felmérése Apgar szerint

Újszülött hossz- és testtömeg mérése

Újszülött fej- és haskörfogat mérése

A testsémát érintő fejlődési rendellenességek felismerése

Az újszülött sírásának értékelése, kutacsok megfigyelése

Segédkezés a gyermekágyasok szükségleteinek kielégítésében

Gyermekágyas ellátása, ápolása

Nőgyógyászati betegek megfigyelése, tünetek értékelése

A betegek pszichés és szomatikus felkészítése vizsgálatokra, beavatkozásokra

Közreműködés diagnosztikus eljárásoknál (eszközös feltárás, hüvelyváladék-vétel, biopszia, kolposzkópia, citológiai vizsgálat, laparoszkópia, hasi és hüvelyi UH)

Közreműködés terápiás beavatkozásoknál
Ápolói feladatok nőgyógyászati gyulladáshoz megbetegedéseknél
Ápolói feladatok nőgyógyászati daganatos megbetegedéseknél
Ápolói feladatok nőgyógyászati sérüléseknél
Ápolói feladatok a nőgyógyászati sürgősségi ellátásban
Nőgyógyászati betegek műtéti előkészítése és műtét utáni ellátása
Nőgyógyászati rákszűrés, emlőszűrés megfigyelése
Egészségfejlesztés
A beteg és hozzátartozóinak oktatása
Pszichés támogatás
Az ápolási folyamat alkalmazása

2.3.4. Ápolói feladatok sürgősségi/intenzív osztályon

42 óra

Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során
Az osztály szervezeti felépítése
Ápolási protokollok megismerése
Sürgősségi/intenzív ellátást igénylő kórképek megfigyelése
Életjelenségek, állapotváltozások megfigyelése
Sürgősségi/intenzív ellátást igénylő betegek szükségleteinek kielégítése
Ápolási dokumentáció vezetése
Minőségügyi előírások betartása, protokollok alkalmazása
Új betegek fogadásának rendje, az első orvosi és ápolói vizsgálat megismerése
A sürgősségi ellátást igénylő beteg anamnézis felvételének specialitásai
Segédkezés fizikális vizsgálatoknál
Egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése
Vérvétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából
Vizelet mintavétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából
Vizeletvizsgálat végzése gyorsvizsgáló alkalmazásával
Segédkezés POCT labordiagnosztikai vizsgálatnál, vércukor mérés kivitelezése
12 elvezetéses EKG készítése
Segédkezés noninvazív beteg monitorozás kivitelezésében, noninvazív betegmonitorozás kompetencia határon belül
Segédkezés / kivitelezés a különböző diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatokban
Beteg előkészítés lumbál-, has-, mellkas-, punkcióhoz, tályog-, ízületi punkcióhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban
Beteg előkészítés endoszkópos vizsgálatokhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban
Előkészítés infúziós terápiához, segédkezés az infúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében
Előkészítés sürgősségi transzfúziós terápiához, segédkezés a transzfúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében
Előkészítés oxigén és inhalációs terápiához, segédkezés oxigén és inhalációs terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében
Életveszélyt jelentő tünetek felismerése
Közreműködés az életveszélyben lévő betegek ellátásában
Közreműködés reanimációban
Defibrillátor használatának megfigyelése
Segédkezés pacemaker terápiában

Légútbiztosítás
Segédkezés respirátor alkalmazásánál

2.3.5.   *Ápolói feladatok neurológiai osztályon*   32 óra

Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során
Ápolási folyamat alkalmazása az idegrendszeri betegségben szenvedőknél
Betegek megfigyelése, tünetek értékelése, állapotváltozások felismerése
A betegek pszichés és szomatikus felkészítése vizsgálatokra (Rtg., PET, EMG, CT, MRI, UH), a vizsgálatok megfigyelése
Előkészítés idegrendszeri vizsgálatokhoz (reflexvizsgálat, lumbálpunkció, ciszterna punkció, liquor vizsgálat, érzésvizsgálatok, vérvétel) segédkezés a kivitelezésnél
Görcsölő beteg elsődleges ellátása
Eszméletlen beteg ápolása
Zavart beteg ápolása
Bénult beteg ápolása
Segédkezés neurológiai betegek műtéti előkészítésében, műtét utáni ellátásában
A betegek szükségleteinek kielégítése
Prevenációs és rehabilitációs lehetőségek megismerése
Pszichés támogatás

2.3.6.   *Ápolói feladatok pszichiátriai osztályon*   32 óra

Az osztály felépítése, működése
Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során
Pszichiátriai betegségek tüneteinek megfigyelése, értékelése, a betegek állapotváltozásainak felismerése
A betegek pszichés és szomatikus felkészítése a diagnosztikus vizsgálatokra
Speciális idegrendszeri vizsgálatok megfigyelése
A pszichiátriai betegek szükségletek szerinti ellátása
Részvétel a speciális pszichiátriai ápolási feladatok elvégzésében
Közreműködés foglalkoztatás- és munkaterápiás foglalkozások vezetésében
Veszélyeztető (ön- és közveszélyes) állapotok felismerése
Részvétel az adaptációs szabadság előkészítésében
A beteg és hozzátartozójának oktatása a betegség-megelőzésre, az egészségfejlesztésre, és az ápolási feladatokkal kapcsolatos ismeretekre

2.3.7.   *Ápolói feladatok kisklinikumi osztályon*   35 óra

Fül-orr-gégészeti szakápolás:

Az osztály felépítése, működése
Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során
Részvétel a fülészeti megbetegedéseknél alkalmazott diagnosztikus és terápiás eljárásokban
A beteg előkészítése a vizsgálatokra, beavatkozásokra
Fül- orr- gégeészeti megbetegedésekkel összefüggő szakápolói feladatok
Az ápolási folyamat alkalmazása a beteg ellátása során
A betegek pszichés támogatása

Betegoktatás
Ápolási dokumentáció vezetése

Urológiai szakápolás:

Urológiai osztály felépítése
Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során
A beteg előkészítése urológiai vizsgálatokra
Vizeletkiválasztó rendszer megbetegedéseiben szenvedő beteg szakápolása
A beteg műtéti előkészítése, műtét utáni ápolása, észlelése
Inkontinencia ellátása, betegek ápolása
Katéterrel rendelkező beteggel kapcsolatos szakápolói feladatok
Urosztómával rendelkező beteggel kapcsolatos szakápolói feladatok
Az ápolási folyamat alkalmazása a beteg ellátása során
A betegek pszichés támogatása
Betegoktatás
Ápolási dokumentáció vezetése

Szemészeti szakápolás:

Az osztály felépítése, működése
Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során
Szemészeti megbetegedéseknél alkalmazott terápiában részvétel
Szemészeti megbetegedésekkel összefüggő szakápolói feladatok
Ápoláslélektani feladatok
Betegoktatás
Az ápolási folyamat alkalmazása a beteg ellátása során
Ápolási dokumentáció vezetése

Bőrgyógyászati szakápolás:

Az osztály felépítése, működése
Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során
Bőrgyógyászati betegségeknél szenvedő betegekkel kapcsolatos szakápolási feladatok
Asszisztálás kezeléseknél, mintavételnél
A betegek pszichés támogatása
Betegoktatás
Az ápolási folyamat alkalmazása a beteg ellátása során
Ápolási dokumentáció vezetése

2.3.8.   *Ápolói feladatok a Körzeti-közösségi / otthonápolási ellátásban*   24 óra

Háziorvosi rendelő:

Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során
A munkarend megismerése
A betegforgalom irányításában közreműködés
A rendelő eszközeinek, berendezéseinek megismerése
A team feladatainak megismerése, közreműködés ezekben

Pszichés vezetés
Betegoktatás, tanácsadás
Közreműködés a beteg otthoni ellátásában
Közösségi felmérés, tervezés
A beteg, a hozzátartozók bevonása a gondozásba
Kapcsolattartás más intézményekkel, szervezetekkel
Protokollok alkalmazása
Segédkezés vizsgálatoknál, beavatkozásoknál
Dokumentálási feladatok

Otthonápolás:

Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során
A házi szakápolási szolgálat felépítésének, működésének megismerése
Kapcsolattartás más intézményekkel, szervezetekkel
A szolgálat statisztikai mutatóinak megismerése
Anamnézis felvétel, az ápolás tervezése
Segédkezés a beteg otthoni környezetének kialakításában
Szakápolási protokollok alkalmazása
Betegápolási eszközök előkészítése
Segítségnyújtás a beteg szükségleteinek kielégítésében
Az otthoni gyógyszeres kezelés ápolói feladatai
A házipatika ellenőrzése
Egészségnevelő tevékenység a beteg és családtagjai körében
A beteg és családtagok oktatása a betegséggel kapcsolatos terápiás tevékenységekre
A beteg pszichés támogatása
Dokumentálási feladatok

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Belgyógyászati profilú osztály
Sebészeti profilú osztály
Szülészeti-nőgyógyászati osztály
Sürgősségi / intenzív osztály
Neurológiai osztály
Pszichiátriai osztály
Urológiai osztály
Fül-orr-gégészeti osztály
Szemészeti osztály
Bőrgyógyászati osztály
Háziorvosi praxis
Otthonápolási szolgálat

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések
---------	-----------------------------------	---	--

		egyéni	csoport	osztály	
1.	megfigyelés	x			
2.	irányított feladat megoldás	x			
3.	projekt		x		

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11114-16 azonosító számú

**Bővített kompetenciájú betegellátás
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11114-16. azonosító számú Bővített kompetenciájú betegellátás .megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Speciális ápoli beavatkozások gyakorlata	Speciális ápolói beavatkozások klinikai körülmények között
FELADATOK		
Előkészít az orvos által végzendő injekciózásokhoz	x	x
Felhatalmazás alapján önálló gyógyszeres fájdalomcsillapítást végez minor analgetikum vagy non-steroid gyulladáscsökkentő per os, rectalis vagy intramuscularis adagolásával	x	x
Felhatalmazás alapján önálló gyógyszeres lázcsillapítást végez per os, rectalis vagy intramuscularis adagolással.	x	x
Felhatalmazás alapján önálló infúziós terápiát kezd maximum 1000 ml Krisztalloid infúzió intravénás adagolásával.	x	x
Centrális vénakanülöket, Port-a-cath kanülöket használ és gondoz	x	x
Artéria pinctiót végez mintavételhez, artéria kanülálásnál asszisztál, kanült gondoz	x	x
Fájdalom felmérését végzi, közreműködik fájdalomcsillapításban, speciális fájdalomcsillapításban (EDA, PCA) vesz részt	x	x
Férfi és nő beteg katéterezését végzi, katéterezett beteget ápol és gondoz, hólyagkondicionálást végez	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Alkalmazott gyógyszerteran	x	x
Invazív beavatkozások technikái, ápolási specialitásai	x	x
Klinikai táplálásterápia ápolói feladatai	x	x
Transzfúziós terápia körüli ápolói feladatok	x	x
Korszerű sebkezelési ismeretek	x	x
Betegmonitorozás	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai olvasott és hallott szöveg megértése	x	x
Komplex jelzésrendszerek értelmezése	x	x
Diagnosztikus, terápiás és szakápolási eszközök használata		x
Gyógyászati segédeszközök használata		x
Szemléltető eszközök használata		x
SEMÉLYES KOMPETENCIÁK		

Döntésképeség	x	x
Precizitás	x	x
Szervezőkészség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Határozottság	x	x
Közérthetőség		x
Konfliktusmegoldó készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémaelemzés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Információgyűjtés	x	x

3. Speciális ápolói beavatkozások gyakorlata tantárgy

139,5 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

Az ápolói kompetenciába tartozó feladatok, tevékenységek gyakorlatának elsajátítása speciális ápolói területeken demonstrertermi/szaktantermi körülmények között.

3.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

Anatómia-élettan
 Kórtan
 Gyógyszertan
 Terápiás szakismeretek
 Egészségfejlesztés
 Belgyógyászat és szakápolástana
 Sebészet és szakápolástana
 Kisklinikum és szakápolástana
 Infektológia és szakápolástana
 Kritikus állapotú beteg és szakápolása

3.3. Témakörök

3.3.1. *Invazív beavatkozások technikai és ápolási specialitásai*

36 óra

Az invazív beavatkozások jogi, etikai és betegbiztonsági aspektusai

Az invazív beavatkozások higiénés, munka-, baleset-, és környezetvédelmi szabályai

Az invazív beavatkozások előtti pszichés, szomatikus és eszközös előkészítés ápolói feladatai

Invazív beavatkozások előtt elvégzendő laborvizsgálatok (INR, PTI, vérkép) ápolói vonatkozásai

A perifériás vénabiztosítás indikációja, kontraindikációja, technikája, és ápolói feladatai a kompetenciák vonatkozásában

A gyógyszer, infúzió és vér-, vérvérvétel perifériás kanülön történő bejuttatásának ápolási specialitásai

A perifériás kanülön történő mintavétel specialitásai

A perifériás kanülok megfigyelésének, gondozásának, megszüntetésének ápolói specialitásai

A centrális vénabiztosítás indikációja, kontraindikációja, technikája, és ápolói feladatai a kompetenciák vonatkozásában

A gyógyszer, infúzió és vér-, vérkészítmény centrális kanülön történő bejuttatásának ápolási specialitásai

A parenterális tápoldat centrális kanülön történő bejuttatásának ápolási specialitásai

A centrális kanülön történő mintavétel specialitásai

A centrális kanülok megfigyelésének, gondozásának, megszüntetésének ápolói specialitásai

Az intraossealis kanülálás indikációja, kontraindikációja, technikája, és ápolói feladatai a kompetenciák vonatkozásában

A gyógyszer, infúzió és vér-, vérkészítmény intraossealis kanülön történő bejuttatásának ápolási specialitásai

Az intraossealis kanülön történő mintavétel specialitásai

Az intraossealis kanül megfigyelésének, gondozásának, megszüntetésének ápolói specialitásai

Port-a cath kanül alkalmazás indikációja, kontraindikációja, technikája, és ápolói feladatai a kompetenciák vonatkozásában

A gyógyszer, infúzió Port-a cath kanülön történő bejuttatásának ápolási specialitásai

Port-a cath kanülok megfigyelésének, gondozásának, ápolói specialitásai

Az epidurális kanül (EDA) alkalmazás indikációja, kontraindikációja, technikája, és ápolói feladatai a kompetenciák vonatkozásában

A gyógyszer epidurális kanülön történő bejuttatásának ápolási specialitásai

Az epidurális kanül megfigyelésének, gondozásának, ápolói specialitásai

A gyógyszerek bejuttatását segítő eszközök (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék) alkalmazásának ápolói feladatai

Az artéria punkció indikációja, kontraindikációja és mintavétel specialitása a kompetenciák vonatkozásában

Az arteria kanülálás indikációja, kontraindikációja, technikája, és ápolói feladatai a kompetenciák vonatkozásában

Az artériás kanülön történő mintavétel specialitásai

Az artériás kanül megfigyelésének, gondozásának, megszüntetésének ápolói specialitásai

A mellkasi csővezés indikációja, kontraindikációja, technikája és ápolói feladatai a kompetenciák vonatkozásában

A mellkasi szívó rendszerek, alkalmazásuk módja, az alkalmazás és kezelés ápolói feladatai

Tartós mellkasi szívással ellátott beteg megfigyelésének, ápolásának specialitásai

A transzfúziós terápia alkalmazásának klinikai és ápolási vonatkozásai

A transzfúzió jogi, etikai vonatkozásai

A transzfúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok

A transzfúzió bejuttatását segítő eszközök és azok alkalmazásának ápolói feladatai

A transzfúzió szövődményei és annak ellátási stratégiái

A transzfúzió dokumentálása

3.3.2. Alkalmazott gyógyszerteran és gyógyszerelés

17 óra

A kompetencia szintű gyógyszerelés és infúziós terápia jogi vonatkozásai
A gyógyszerelés higiénés, munka-, baleset-, és környezetvédelmi szabályai
A gyógyszer sorsa a szervezetben (A-D-M-E), a gyógyszerterani alapfogalmak gyakorlati értelmezése
A gyógyszer adagolás indikációjának felállításához szükséges anamnézis felvétel, beteg vizsgálat szempontjai
A gyógyszer adagok kiszámításának algoritmusai
A gyógyszerbejuttatás módjának megválasztását befolyásoló szempontok és szabályok
A per orális, rectális és intramusculáris gyógyszerbejuttatás specialitásai
A gyógyszer helyettesíthetőség fogalma, szempontjai
A minor analgetikumok jellemzői, formái, alkalmazásuk indikációi, kontraindikációi
A törzskönyvezett minor analgetikumok hatóanyag szerinti csoportosítása, kisserelések, indikáció-kontraindikáció, adagolás, javasolt bejutatási mód, lehetséges mellékhatások.
A non-steroidok jellemzői, formái, alkalmazásuk indikációi, kontraindikációi
A törzskönyvezett non-steroidok hatóanyag szerinti csoportosítása, kisserelések, indikáció-kontraindikáció, adagolás, javasolt bejutatási mód, lehetséges mellékhatások.
A lázcsillapítók jellemzői, formái, alkalmazásuk indikációi, kontraindikációi
A törzskönyvezett lázcsillapítók hatóanyag szerinti csoportosítása, kisserelések, indikáció-kontraindikáció, adagolás, javasolt bejutatási mód, lehetséges mellékhatások.
A gyógyszeres terápia hatásának követése és ellenőrzése
A gyógyszeres terápia specialitásai idős betegek esetén

Az infúziós terápia indikációjának felállításához szükséges anamnézis felvétel, beteg vizsgálat szempontjai
Infúziós oldatok csoportosítása, a krisztalloid oldatok jellemzői, alkalmazásuk indikációi
A törzskönyvezett krisztalloid infúziós oldatok hatóanyag szerinti csoportosítása, kisserelések, indikáció-kontraindikáció, adagolás, javasolt bejutatási mód, lehetséges mellékhatások
Az infúziós terápia specialitásai idős betegek esetén
Nem várt mellékhatások, szövődmények felismerése és azok elhárítására irányuló ápolói feladatok
A kompetencia szintű gyógyszerelés és infúziós terápia dokumentációs szabályai

3.3.3. Fájdalomcsillapítás ápolói teendői

17 óra

A fájdalom fogalma, élettani, kórélettani alapjai
A fájdalom transzkulturális megközelítése
A fájdalom típusai (akut, krónikus, posztoperatív), azok jellemzői
A fájdalmak csoportosítása (Neuropathias fájdalom, neuralgiák, sympathicus idegrendszer által fenntartott fájdalmak, anyagcsere neuropathiák, derékfájdalmak, fejfájások, zsigeri -, mellkasi -, krónikus kismedencei -, mozgásszervi-, érederetű fájdalmak, daganatos fájdalom) és azok jellemzői
A fájdalom felmérésének, megfigyelésének specialitásai, alkalmazott score-ok
A fájdalom (pozitív és negatív) hatásai a szervezetre
A fájdalomcsillapítás elve, módszerei és azok ápolói feladatai
A gyógyszeres fájdalomcsillapítás és annak ápolói vonatkozásai

A PCA fogalma, jelentősége a krónikus fájdalom csillapításában, ápolói feladatai
Invazív beavatkozások: szimpatikus idegblokádok, centrális idegblokádok, perifériás idegblokádok

A TENS alapjai, indikációja, alkalmazása

Fizioterápia és gyógytorna fájdalomcsillapítási módszerei

Alternatív kezelési módok

A krónikus fájdalom fogalma, típusai, jellegzetességei

A krónikus fájdalomcsillapítás ápolói vonatkozásai

A fájdalom dokumentálási követelményei

3.3.4. Kritikus állapotú betegek ellátása

17 óra

A sérült ellátása során alkalmazott immobilizációs eszközök használata (Stiff-neck, KED-mellény, gerinchordágy, Board, head block, medenceöv, húzósín, vacuum matrac és sín) az ellátásban

Egyszerű- eszközös légútbiztosítás eszközei (Guedel tubus, Wendl tubus, laryngeális maszk, Igel, oesophagiális tubus, combitubus) az optimális méret kiválasztásának módszere, alkalmazásuknak algoritmusai, kompetenciái

Emeltszintű légútbiztosítás (endotracheális intubáció) indikációi-kontraindikációi, módszerei, előkészítési feladatai, asszisztálási feladatai, a tubus pozíció ellenőrzése, rögzítése

A sebészi légútbiztosítás (tracheostoma, mini tracheostoma) alkalmazásának ápolói feladatai

Az oxigénterápia gyakorlati alkalmazása a szükséges eszközök használatával

Maszkos-ballonos lélegeztetés gyakorlata

A gépi lélegeztetés és a lélegeztetett beteg ápolási feladatai

A légúti toilette ápolói feladatai

Részvétel kritikus állapotú beteg team ellátásában

Az újraélesztés szintjeinek kompetencia szintű alkalmazása team tagként

3.3.5. Klinikai táplálás

17 óra

Táplálás tudományi alapismeretek (dietetikai alapok, energia és tápanyag számítási módszerek)

Folyadék és elektrolit háztartás, energiaháztartás élettani, kórélettani táplálkozási vonatkozásai

A diétás rendszer helye, szerepe az egészségügyi ellátás rendszerében

A táplálkozás szükségletének felmérése

A tápláltsági állapot felmérése és az esetleges rizikók kiszűrése

Táplálkozási probléma fennállására utaló gyanújelek

A klinikai táplálás indikáció, formái

A malnutritio fogalma, oka, formái, jellemzői, szintjei, következményei

Enterális táplálás indikációi, formái, és annak ápolói feladatok

Az enterális tápszerek alkalmazásának ápolói vonatkozásai

A szondatáplálás lehetséges szövődményei, azok

Parenterális táplálás indikációi, formái, és annak ápolói feladatok

Parenterális tápszerek és adalékanyagok alkalmazása, kezelése

A parenterális táplálás mellékhatásai, szövődményei, azok elhárításának feladatai

Parenterális táplálás különböző ellátási szinteken

A klinikai táplálás dokumentációs szabályai

3.3.6. Katéterezés, inkontinencia ellátás

17,5 óra

A katéterezés indikációja, kontraindikációja
Katéterek típusai, alkalmazási javallatai
A katéterezéshigiénés, munka-, baleset-, és környezetvédelmi szabályai
A katéterezés minőségirányítási aspektusai az infekciókontroll vonatkozásában
A katéterezés jogi, etikai és betegbiztonsági aspektusai
A katéterezés előtti pszichés, szomatikus és eszközös előkészítés ápolói feladatai
A katéterezés előtt elvégzendő betegvizsgálatok, laborvizsgálatok (INR, PTI, vérkép) ápolói vonatkozásai
Női beteg - ideiglenes, ill. állandó katéter bevezetése
Férfi beteg - ideiglenes, ill. állandó katéter bevezetése
Intermitáló katéterezés
Állandó katéter gondozásának ápolói specialitásai
A hólyag kondicionálás ápolói specialitásai
Állandó katéterrel rendelkező beteg megfigyelésének szempontjai
A katéterezés és az állandó katéter alkalmazásának szövődményei
Inkontinenciához vezető kórképek, állapotok
Inkontinencia típusai, kezelés módjai
Inkontinencia ellátáshoz használt eszközök alkalmazási technikái
Inkontinens beteg oktatásának specialitásai

3.3.7. Sebkezelés, sztóma ellátás

18 óra

A sebkezelés, sztóma ellátás jogi, etikai és betegbiztonsági aspektusai
A beavatkozások higiénés, munka-, baleset-, és környezetvédelmi szabályai
A beavatkozások előtti pszichés, szomatikus és eszközös előkészítés ápolói feladatai
A sebek felmérésének, megfigyelésének szempontjai
Akut sebek ellátásának korszerű irányelvei
Műtéti sebek ellátásának korszerű irányelvei
Krónikus sebek, terápiás lehetőségek a krónikus sebek ellátásában
Sebek mikrobiológiai egyensúlyának jellemzői
Kontaminált, kolonizált, kritikusán kolonizált, fertőzött seb jellemzői
Váladéktípusok, váladék kontroll, mikrobiológiai mintavételi eljárások ápolói vonatkozásai
Nyomási fekély meghatározása, patomechanizmusa, formái
Nyomási fekély rizikószűrése, komplex prevenciója és terápiája
Decubitus prevenció során alkalmazott rizikóskálák (Norton, bővített Norton, Braden score)
A különböző etiológiájú fekélyek (lábszárfekély, vénás fekély, artériás fekély) kialakulásának patomechanizmusa, kezelési irányelvei, ápolói feladatai, megelőzési stratégiái
Neuropátia, diabeteses láb kezelési és ápolási irányelvei
Nekrotikus, fertőzött, granuláló, hamosodó, drenált, tumoros sebek jellemzői, ellátási és ápolási specialitásai
Sebkezelési módszerek és szempontok (sebtisztítás, mechanikus tisztítás, öblítés, debriment, nedves sebkezelés)
A varratszedés ápolói specifikumai
Fájdalmas sebek fájdalomcsillapítási specialitásai

Krónikus nyiroködémához társuló sebek ellátási stratégiái
 Alkalmazott kötözéstan, kötözési és rögzítési eljárások
 A kompressziós pólya alkalmazásának oktatási specialitásai
 A beteg oktatásának szempontjai (sebkezelés, életmód, táplálkozás, önellenőrzés)
 Az ápolási folyamat és dokumentációja a krónikus sebek ellátásában

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Demonstrációs terem
Szaktanterem

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	megfigyelés	x			
2.	irányított feladatmegoldás	x			
3.	projekt		x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
------	--	---	--	--	--

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Speciális ápolói beavatkozások klinikai körülmények között tantárgy 93 óra

4.1. A tantárgy tanításának célja

A demonstrációs/szaktantermi körülmények között elsajátított ismeretek klinikai körülmények között való alkalmazása.

4.2. Kapcsolódó szakmai tartalmak

Anatómia-élettan

Kórtan

Gyógyszertan

Terápiás szakismeretek

Kritikus állapotú beteg és szakápolása

Klinikai táplálás

Témakörök

4.2.1. Perioperatív ápolói feladatok gyakorlata sebészeti profilú osztályon 28 óra

A perioperatív gyakorlat célja, hogy a tanuló ismerje meg a perioperatív ellátás rendszerét annak szintjeit és az egyes szintek ápolói feladatait.

A betegjog, betegbiztonság perioperatív vonatkozásai

A preoperatív kivizsgálás ápolói feladatai

Az aneszteziológiai ambulancia feladata

A műtéti rizikó felmérés jelentősége, módja

A műtéti előkészítés ápolói feladatai

A beteg átadás rendje a műtőbe

A különböző műtéti és aneszteziológiai beavatkozások ápolói specialitásai

Az ébredő szoba feladata, tárgyi feltételei

Műtött beteg fogadásának rendje, ápolói feladatai

A beteg megfigyelésének szempontjai a korai postoperatív szakban

A postoperatív szak ápolói feladatai

A drainek kezelésének ápolói feladatai

A műtéti szövődmények felismerése és azok ápolói feladatai

A műtét utáni mobilizálás ápolói feladatai

A betegmegfigyelés dokumentálása

4.2.2. Speciális ápolói feladatok gyakorlata sürgősségi/intenzív osztályon 65 óra

Munka- tűz- környezetvédelmi szabályok, minőségügyi követelmények betartása munkavégzés során

Beteg pozicionálása perifériás és centrális kanül behelyezéséhez

Perifériás kanül behelyezése

Intravénás gyógyszerek felszívása, dózis számítása
 Infúzió összeállítása, cseppszám beállítása
 Infúzor alkalmazása
 Perfúzor alkalmazása
 Túlnyomásos infúzió alkalmazása
 Előkészítés és segédkezés intravénás injekció beadásánál
 Vénakanülök kezelése és gondozása
 Szövődmények és elhárításuk
 Vénakanül ideiglenes lezárása
 Használaton kívüli perifériás vénakanül ismételt használatba vétele, ellenőrzése
 Dekanülálás
 Légútbiztosítás
 Légút biztosítása eszköz nélkül
 A megfelelő légútbiztosító eszköz kiválasztása
 Garatba vezetett (faringeális) eszközök, száj-garat tubus (orofaringeális/Guedel) orr-garat tubus (nazofaringeális/Wendl) alkalmazása
 Vakon behelyezhető légútbiztosító(szupraglottikus) eszközök, laringeális maszk, kombitubus, laringeális tubus alkalmazása
 Légút biztosítása leszívással
 Tracheostoma gondozása
 Trachea toalett, gégekanülbetét cseréje
 Eszközök rögzítése, ellenőrzése
 A beteg oxigenizálása
 Monitorizálás pulzoximéterrel, kapnométerrel/ kapnográfal
 Lélegeztetés Ambu ballonnal, PEEP szeleppel
 Légzés, lélegeztetés hatékonyságának ellenőrzése
 A bevezetés során előforduló hibák és szövődmények
 A beavatkozás során észlelt szövődmények felismerése és elhárítása
 Vérminta levétele vércsoport meghatározáshoz
 Előkészítés vércsoport meghatározáshoz
 Közreműködés a transzfúzió beadásánál
 Transzfúzió előtti, alatti és utáni ápolói feladatok ellátása
 Szövődmények felismerése
 Fájdalom felmérése, fájdalomcsillapítás

4.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Sebészeti profilú osztály

Sürgősségi/Intenzív osztály

4.4. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.4.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	megfigyelés	x			
2.	irányított feladat megoldás	x			
3.	projekt		x		

4.4.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			

4.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.